

ZAČNĚTE ZNOVU STAVĚT CÍRKEV!

(AG 1,1-15)

Jan Suchý, Ústí nad Labem, 5. ledna 2025

Protože jste byli vzkříšeni s Kristem, hleďte to, co je nad vámi, kde Kristus sedí na pravici Boží. K tomu směřujte, a ne k pozemským věcem.

Koloským 3:1-2

I. ÚVOD: PROČ STUDOVAT PŘÁVĚ TUTO BIBLICKOU KNIHU?

Pokoj vám a milost od Boha Otce a Pána Ježíše Krista. Na začátku nového roku vstupujeme také do nové knihy Bible, kterou budeme společně procházet. Po sérii novozákonních listů Filipským, Koloským a Filemonovi a probíhajícímu studiu knihy Římanům, bych chtěl naši pozornost obrátit znovu do knih Starého zákona. V historii církve byli lidé nebo celé skupiny, které buď odmítali Starý zákon pro život církve jako takový anebo mu nepřikládali velkou důležitost ve srovnání s Novým zákonem, který přináší učení Pána Ježíše Krista. Patřil k nim Markión z Pontu ve 2. století po Kristu, Manicheisté či jiní gnostici, kteří považovali Boha Starého zákona za někoho jiného, než je Otec Pána Ježíše. I někteří anabaptisté období Reformace nepovažovali SZ za důležitý a věnovali se hlavně učení Nového zákona. Boží slovo nás však ujišťuje, že Starý zákon je pro následovníky Ježíše Krista potřebný. Apoštol Pavel nás na to upozorňuje opakovaně, v listu Římanům:

Všecko, co je tam psáno, bylo napsáno k našemu poučení, abychom z trpělivosti a z povzbuzení, které nám dává Písmo, čerpali naději. (Ř 15,4)

Dále říká, že SZ byl napsán také k našemu napomenutí (1K 10,11) a k našemu duchovnímu růstu (1K 9,9). Starý zákon je tak fyzickým obrazem duchovních skutečností. Je to jako bychom se dívali na divadlo, ve kterém Bůh používá izraelský národ, aby nám na jeho životě ukázal duchovní principy pro náš život, pro život církve koupené Kristovou krví, pro život lidí, jejichž srdce je naplněné Duchem svatým. Nemůžeme se tak zastavit u otázky: Jak danému

textu ve SZ rozuměli lidé jeho doby, ale musíme jít dále a ptát se: jak textům Starého zákona rozumí novozákonní autoři Písma vedení Duchem svatým. A podle stejných principů je musíme chápat i my. Díváme se tedy na Starý zákon brýlemi Nového zákona. Požadavky Starého zákona jsou naplněny Ježíšem Kristem. Ve světle tohoto naplnění jsme nyní vedeni Duchem svatým k porozumění duchovního významu Starého zákona. Otvíráme dnes knihu proroka Agea. Kde ji v Bibli hledat? Ageus je jeden z 12 tzv. „malých proroků“, které máme na konci Starého zákona. Už jsme procházeli poslední knihu SZ, Malachiáše a nyní bych se rád dostal k těm, které ji v naší Bibli předcházejí: Ageus a Zacharjáš.

A. Proč právě tuto knihu?

Náš místní sbor, Biblické společenství křesťanův Ústí nad Labem v loňském roce dovršil 20 let své existence. Bůh k nám je dobrý a plný milosti. Ze skupiny 7 zakládajících členů se sborová rodina rozrostla do dnešní podoby. Sborovým prostředím prošly desítky lidí, někteří jste zůstali, další odešli do jiných sborů, neobrácení pak do světa. Pravidelně se zde vykládá Boží slovo, uplatňuje se biblická kázeň, lidé rostou v posvěcení a lásce k Pánu i k sobě navzájem. Každý nový křest přinesl za ty roky mnoho radosti a vděčnosti Pánu za nově narozené Boží děti. Ale vyvstávají také otázky: kam jsme za ty roky dospěli? Už jsme na konci cesty? A pokud ne, kudy máme jít? Co je cílem místní církve? To si potřebujeme neustále připomínat, abychom věděli, jestli jdeme správným směrem. A jdeme vůbec? Myslím, že právě pro nás, do naší situace, Pán Bůh mluví skrze knihu proroka Agea. Pojdme nyní číst 1. kapitolu.

II. DOBOVÉ POZADÍ KNIHY: KDY, KDO A PROČ?

- *Ageus 1:1 V druhém roce vlády krále Dareia, prvního dne šestého měsíce, stalo se slovo Hospodinovo skrze proroka Agea k judskému místodržiteli Zerubábelovi, synu Šealtíelovu a k veleknězi Jóšuovi, synu Jósadakovu.*

A. Dareios

V jaké době se staly události popisované v knize proroka Agea? Události popisované v této biblické knize se staly za doby vlády perského krále Dareia I., a to v druhém roce jeho vlády, tedy v roce 520 před Kristem. Abychom

porozuměli celé situaci, musíme se vrátit v čase zpátky do roku 722 před Kristem. Tehdy bylo 10 kmenů severního Izraele odvedeno do zajetí do Asyrie. Byl to Boží trest za jejich prohlubující se bezbožnost. Místo nich byli do země přivedeny pohanské národy. Bezbožnost se ale šířila i do jižního Izraele, do Judska, a tak nakonec v roce 586 před Kristem babylonský král Nebúkadnesar dobyl Jeruzalém a většinu obyvatel odvedl do Babylonu do zajetí. Zničil chrám a jeho vybavení, poklady, odnesl do Babylonu. Sedmdesát let byli Judejci v babylonském zajetí. Toužili po návratu do své země, ale muselo se naplnit, co Bůh řekl skrze Jeremijáše. (2Pa 36,11-23)

- *Tak se naplnilo slovo Hospodinovo, které mluvil ústy Jeremjáše: "Dokud si země nevyňahradí své dny odpočinku, bude odpočívat po všechny dny, co bude zpusťošena, až se vyplní sedmdesát let." (2Pa 36:21)*

Někteří židé se v zajetí zabydleli a dobře se jim dařilo, ale mnozí z nich se toužili vrátit do své vlasti.

Jejich žalozpěv je zaznamenán v Žalmu 137:

- *U řek babylonských, tam jsme sedávali s pláčem ve vzpomínkách na Sijón. Své citery jsme v té zemi zavěsili na topoly, když nás ti, kdo nás odvěkli, vybízeli tam ke zpěvu, trýznitelé k radovánkám: „Zaspívejte nám některý ze sijónských zpěvů!“ Jak bychom však mohli zpívat píseň Hospodinovu v té cizí zemi? (Ž 137,1-4)*

Pak Bůh po 70 prorokovaných letech zajetí zázračně zasáhl. Babylon byl poražen perským dobyvatelem, kterého předpověděl už prorok Izajáš o téměř 2 století dříve, když mluvil o Kýrovi:

- *„Hle, můj pastýř. Vyplní každé mé přání. Řekne Jeruzalému: ‚Budeš vybudován!‘ A chrámu: ‚Budeš založen!‘“ (Iz 44,28)*

Tento perský král Kýros byl nástrojem, skrze který Bůh přivedl Židy zpět do jejich vlasti. V roce 536 př. Kr. tak znovu začali navrátilci budovat oltář a chrám v Jeruzalémě. Původní nadšení za místodržitele Zerubábelu a velekněze Jóšui však díky výhrůžkám pohanských protivníků opadlo, a nakonec musela být stavba chrámu na 16 let přerušena, jak o tom čteme v knize Ezdráš (Ezd 4,24). Šestnáct let ticha na stavbě Božího chrámu v Jeruzalémě. Je to konec obnovy? Ne! Pán Bůh povolal svého proroka Agea, aby obnovil horlivost svého lidu pro Hospodina!

B. Ageus, Zerubábel a Jóšua

Ihned v prvním verši knihy se dozvídáme, kdo přináší slovo Hospodinovo Božímu lidu v Jeruzalémě. Je to prorok Ageus. O tomto muži čteme v Písmu ještě na dvou místech, a to v knize Ezdráš (Ezd 5,1 a 6,14). A přesně sem Ageus patří. Je jedním z tzv. poexilních proroků, tzn., že jeho služba probíhala v době po návratu zbytku Božího lidu z babylonského zajetí. O Ageovi nám Boží slovo víc neříká, kdo byl, odkud, kdo jsou jeho rodiče, nic z toho. Ale říká nám to nejdůležitější o Ageovi, pro co Pán Bůh použil tohoto muže k Boží slávě a k budování Božího království. Povolal jej za proroka.

Kdo je prorok?

Krásné vysvětlení nám dává SZ obraz v knize Exodus. Bůh tu posílá Mojžíše k faraonovi, aby k němu mluvil.

- *Ex 6:30-7,1 Mojžíš však Hospodinu namítl: "Nejsem způsobilý mluvit. Jak by mě faraó poslechl?" Hospodin řekl Mojžíšovi: "Pohleď, ustanovil jsem tě, abys byl pro faraóna Bohem, a Áron, tvůj bratr, bude tvým prorokem.*

Bůh mluví k prorokovi a úkolem proroka je sdělit lidem přesně to, co Bůh říká. Pokud prorok říká něco jiného, než mu zjevuje Bůh, své představy nebo si rovnou vymýšlí, pak je to slovy Písma falešný prorok. A ten měl být ve Staré smlouvě ukamenován (Dt 18,20). Boží prorok mluví Boží slova jako jeho ústa. Navrátilci přišli do země zpět pod vedením ustanoveného místodržitele Zerubábela. V první kapitole knihy Ezdráš je snad uvedeno jeho jméno, které dostal v babylonském zajetí: Šéšbasar. Spolu s ním vedl lid i kněz Jošua, v knize proroka Agea již označený za velekněze. Bůh povolal Agea, aby skrze něj volal židy k poslušnosti. Duch svatý nám dnes dává knihu proroka Agea v Písmu jako Boží slovo, pravdu ostřejší než válečný meč, aby rozsuzovalo naše myšlenky a motivy a volalo i nás k poslušnosti Bohu.

III. PROČ HOSPODIN NYNÍ MLUVÍ?

1. Co říká židům? Co mají opustit a co dělat? Jaké budou důsledky obojího?

- 2 *"Toto praví Hospodin zástupů: Tento lid říká: »Ještě nepřišel čas, čas k budování Hospodinova domu.«" 3 I stalo se slovo Hospodinovo skrze proroka Agea: 4 "Je snad čas k tomu, abyste si bydleli v domech vykládaných dřevem, zatímco tento dům je v troskách? 5 Nyní toto praví Hospodin zástupů: Vezměte si k srdci své cesty!*

Je to už šestnáct let, co byl obnoven oltář v rozbořeném jeruzalémském chrámě. Nadšení navrátilci z vyhnanství v Babyloně pod vedením Zerubáela, místodržitele a Jošuy, kněze, obnovili oltář i bohoslužbu. Znovu je v Jeruzalémě uctíván Bůh předepsaným způsobem. Na původních základech obnovili oltář a začali na něm podle Mojžíšova zákona obětovat zápalné oběti Hospodinu, oběti jitřní i večerní (Ezd 3,3). Potom slavili svátek stánků, začali přinášet dobrovolné dary. Vystavili objednávky na kámen a dřevo až z Libanónu. Pak začali vedoucí ustanovovat levity starší 20 let, aby řídili dílo Hospodinova domu (Ezd 4,8). Nádherná chvála provázela pokládání základů stavby tzv. druhého chrámu.

- *Ezd 3:10-11 Když stavitelé Hospodinova chrámu kladli základy, ustanovili kněze s pozouny, oblečené do svátečních rouch, a levity, syny Asafovy, s cymbály, aby chválili Hospodina podle řádu izraelského krále Davida. Opěvovali Hospodina a vzdávali mu chválu a čest, že je dobrý, že jeho milosrdenství nad Izraelem je věčné. A všechen lid mohutným hlaholem chválil Hospodina, že byly položeny základy Hospodinova domu.*

Všichni radostně chválili Pána za to, že může být obnoveno uctívání Hospodina v Jeruzalémě, místě, které si k tomu Bůh ve SZ vyvolil. Jen nejstarší pamětníci prvního, Šalamoounova chrámu, kteří pamatovali jeho nádheru, než byl před 50 lety zničen, plakali při vzpomínce na něj ve světle všech následujících hrůz i současného žalostného stavu. Ale

- *Radostný hlahol nebylo možno rozeznat od pláče lidu. Lid totiž hlaholil tak mohutným hlaholem, že se to rozléhalo dodaleka. (Ezd 3:13)*

To nadšení záhy utichlo. Proti stavbě chrámu se zvedla mohutná vlna odporu pohanských nepřátel, kteří obývali zemi. Jak vedoucí židů – judský místodržitel Zerubábel i velekněz Jóšua podlehli tlaku pohanů v zemi. Obnova chrámu se zastavila a usnula. Ani po 16 letech nebyl chrám obnoven. Vedoucí v národě měli být první, kdo budou povzbuzovat lid k pokračování stavby. Ale nečteme nic o tom, že by se vrhli na kolena a prosbách, postech a modlitbách

prosili o ochranu před nepřáteli, aby mohli pokračovat ve stavbě. Je pravda, že oltář stál, bohoslužba probíhala, ale dál se obnova chrámu nerozvíjela. Tak se židé obrátili každý ke svému dílu – stavěli domy a starali se hlavně o své živobytí. Boží dům zůstal stranou. Jakoby to, co už dali Bohu, stačilo. Nestojíme i my s rukama plnými práce a zodpovědnosti, které naplňují naše dny? Stavíme si domovy, pracujeme a staráme se o rodiny. Ano, s příchodem svobody to této zemi po sametové revoluci, vznikl i tento místní sbor, kterého jsme dnes součástí. Radostně začalo uctívání Pána, tak jak On chce, v Duchu a v pravdě.

- *J 4,23-24 ... Otec si přeje, aby ho lidé takto ctili. Bůh je Duch a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v Duchu a v pravdě.*

Radost z obnovy církve a pravdivého uctívání se rozléhala široko daleko skrze svědectví víry zachráněných bratří a sester v této církvi. Mnoho dobrého vyšlo zprostřed službu sboru – služba výkladem Božího slova každou neděli, které jsou volně přístupné každému člověku na internetu. Každé úterý se snažíme publikovat otázky ke studiu nad jednotlivými knihami Bible. Znovu přes internet tak slouží dalším lidem v této zemi, jak víme z ohlasů, které přicházejí z Čech, Moravy i Slovenska. Do sboru přicházejí noví lidé, jsou křtěni a rostou. Rosteme společně v posvěcení do podoby charakteru Pána Ježíš a rosteme ve vzájemné lásce a péči jeden o druhého v církvi. A přece! Nepolevili jsme za ty roky ve službě evangelium? Nenechali jsme stavbu církve více méně opuštěnou? Tak jak jdou roky, staráme se o živobytí, o rodiny, dělíme se s potřebnými. Ale neztratili jsme nějak ze zřetele samotnou církev, do které nás Pán Bůh povolal, když nás vzkřísil z mrtvých skrze víru v Pána Ježíše? Ano, máme každý týden bohoslužbu, vyučujeme, kázníme, sloužíme. Ale nejednáme už nějak ze setrvačnosti? Nespokojili jsme se s tím, že to „funguje“?

- *4 "Je snad čas k tomu, abyste si bydleli v domech vykládaných dřevem, zatímco tento dům je v troskách? 5 Nyní toto praví Hospodin zástupů: Vezměte si k srdci své cesty!*

Církev ještě není vybudována. Ještě ne. Ještě je příliš křehká a slabá. Židé uvadli ve stavbě chrámu a spokojili se s tím, čeho již dosáhli. Vždyť po celou dobu těch 16 let bohoslužba probíhá, na oltáři se obětuje za hříchy. Tak co? Ale vidí to tak Pán Bůh? Ne! Posílá proroka Agea, aby vedoucím i všem židům řekl, proč se jim tak uboze daří v té zemi, kam se navrátili ze zajetí, do svobody.

- *6 Sejete mnoho, a sklízí se málo. Jen jezte, nenasytíte se; jen pijte, žízeň nehasíte; jen se oblékejte, nezahřejete se. Kdo se dává najmout za mzdu, ukládá ji do dřavého váčku."*

Židé hodně pracovali – ale výsledek byl bídný. Hodně pracují, ale výdělek se rozprchává. A za chvíli, jako by ani nebyl. Ale jsou unavení, protože hodně pracují. Síly ubývají a výsledek práce se rozplývá. To proto, říká Hospodin, že jste Boží lid. Já jsem vás povolal z otroctví, abyste sloužili mě, abyste mě oslavovali. Ale vy se zabýváte víc sami sebou, než Boží slávou. My v tomto sboru uctíváme Pána neděli co neděli, svědčíme lidem okolo o Kristu Ježíši. A přece je církev pořád ještě slabá a křehká. Protože je to otázka našeho srdce. Naše srdce je obrácené víc ke „stavbě vlastních domů“ a ne ke stavbě církve, k uctívání Pána ve všem způsobu života. Po prvotním nadšení z víry v Krista, stalo se následování Krista jen jednou z dalších položek v mém tak prací a odpovědností za druhé nabitém životě. Tak nějak, za ty toky je následování Krista hlavně otázkou neděle, když už se dostaneš do shromáždění. Proto je církev tak slabá a křehká. Židé nestavěli 16 let. Tato místní církev je tu 20 let. Potřebuje, abychom ji stavěli. Aby byla silná a zářila svědectvím Kristovy slávy, moci a milosti lidem kolem, potřebuje naše srdce i tělo, aby následovalo Krista.

- *7 "Toto praví Hospodin zástupů: Vezměte si k srdci své cesty. 8 Vystupte na horu, přivezte dříví a budujte dům! V něm budu mít zalíbení, v něm se oslavím, praví Hospodin.*

Židé neměli dostatek materiálního požehnání – věci, majetek, jídlo, pití, sklizeň. My žijeme v době Ducha svatého, proto se ten nedostatek požehnání neprojevuje nejprve v materiálních věcech, ale v duchovních. Jsme málo podobní Kristu. Jsme stále jako duchovní děti. Ale měli bychom být už v Duchu dospělí. Tak vezměte si k srdci své cesty a začněte budovat církev!

2. Je z toho něco pravda o nás? Je to slovo Hospodina pro nás? Co máme opustit a co dělat? Jaké budou důsledky obojího?

- *12 Tehdy Zerubábel, syn Šealtielův, a velekněz Jóšua, syn Jósadakův, i celý pozůstatek lidu uposlechli hlasu Hospodina, svého Boha, a slov proroka Agea, protože ho poslal Hospodin, jejich Bůh, a lid se začal bát*

Hospodina. 13 Hospodinův posel Ageus řekl z Hospodinova pověření lidu: "Já jsem s vámi, je výrok Hospodinův." 14 A Hospodin probudil ducha judského místodržitele Zerubábel, syna Šeltielova, a ducha velekněze Jóšuy, syna Jósadakova, i ducha celého pozůstatku lidu. I přišli a dali se do díla na domě Hospodina zástupů, svého Boha, 15 dvacátého čtvrtého dne šestého měsíce druhého roku vlády krále Dareia.

Vedoucí židů uposlechli Hospodinův hlas. Do Jeruzaléma přišlo pokání a bázeň před Hospodinem. Jako první se musí nyní navrátit k Pánu ve víře a jít v poslušnosti. Skrze pokání s bázni před Bohem, v jeho síle a posile, nyní musí jít a v poslušnosti se dát znovu do díla budování. Jsou tu proto, aby povzbuzovali a vedli druhé. Aby jim byli příkladem zbožnosti a důvěry Pánu.

- *"Já jsem s vámi, je výrok Hospodinův."*

Pán Bůh promluvil své slovo a probudil ducha lidí. A oni poslechli. Oč požehnanější jsme my! Duch svatý je ve své církvi stále přítomný. Jen poslouvejme, co říká.

- *J 12,25-26 Kdo miluje svůj život, ztratí jej; kdo nenávidí svůj život v tomto světě, uchrání jej pro život věčný. Kdo mně chce sloužit, ať mě následuje, a kde jsem já, tam bude i můj služebník. Kdo mně slouží, dojde cti od Otce."*

Ano, to je Boží hlas od proroka Agea:

- *8 Vystupte na horu, přivezte dříví a budujte dům! V něm budu mít zalíbení, v něm se oslavím, praví Hospodin.*

Co z jeho hlasu slyšíme?

1. *První musí slyšet a poslechnout ti, kteří vedou. Zerubábel a Ješua slyšeli, starší církve musí slyšet nyní.*

Okolní národy přišli do Jeruzaléma a chtěli stavět chrám spolu s židy. Ti jim to nedovolili – Boží dílo může stavět jen Boží lid. Tak se pohané rozduřili a obrátili se proti židům. Vedoucí se zalekli a stavba se na 16 let zastavila. Starší církve musí být odvážní. Pro stavbu církve není třeba používat metod světa a ani to nejde, i když to vypadá, že fungují. Já budu s vámi, říká Hospodin. Jeho slovo je dostatečné. Poslouvejme ho a užívejme jeho slovo ke stavbě církve.

2. *Židé se začali v Jeruzalémě start více sami o sebe než o stavbu chrámu.*

Aby církev mohla vzkvétat, potřebuje abychom sloužili.

Církev potřebuje další muže, kteří povedou. Za ně se starší musí modlit, další muže musí připravovat ke službě. Muži, stavte církev. Jste povoláni, abyste vedli především své ženy a děti, jestli vám je Pán dal.

Pak hledejte, zda vás povolává ke službě v církvi – vedením shromáždění, službou výkladu slova, pastýřskou péčí. Porozumění, zda jsi povolán, není jen o pocitu, jestli jsem schopen nebo ne. Druzí v církvi rozpoznávají povolání a mohou povzbuzovat a vést k takové službě.

3. *Ti, kteří jsou obdarováni v praktické schopnosti organizace a pomoci, ať slouží těmito dary diákonů.*

4. *Práce s dětmi je v této místní církvi zvlášť otevřené pole ke službě.*

Pán nám požehnal dětmi všech věkových skupin. Práce s dětmi je úžasné misijní pole. Kdo je obdarován k takové službě, muži nebo ženy, nechť prosí Pána o pomoc a ujme se jí.

5. *Roky přibývají a musíme se modlit za další muže, kteří budou staršími sboru.*

Je dobré, když na začátek jeden ze starších může být oddělen pro službu tak, že se jí věnuje plně a nemusí mít k tomu ještě zaměstnání, aby živil sebe a svou rodinu. Židé v Jeruzalémě pracovali mnoho, ale bez viditelného výsledku. Bůh jim nyní skrze Agea říká: obraťte se k Bohu a začněte dělat to, pro co jsem vás do Jeruzaléma přivedl – ke stavbě Božího domu. A já vám požehnám. Ano, Pán nám požehná, budeme-li my poslušní a budeme mu sloužit celým srdcem. On skrze nás bude budovat svou církev.

6. *Boží dílo se neobejde bez prostředků k práci.*

Jestli náš cíl bude budování církve, pak i naše peněženky budou svědectvím o tomto cíli. A budeme schopni zaplatit kazatele, aby nás učil slovu. Mysl i ruce židů zaměstnávala obživa. Určitě musíme být z něčeho živi. Ale jim se to stalo výmluvou, proč nemohou stavět chrám. Vydáváme své síly v práci, abychom si udrželi nějaký standart, dům, auto, dovolenou. Ale práce na Božím domě,

církvi jde stranou, nezbyvá na ni čas a už ani síla. I naše dávání musí být zaměřené na službu, na stavbu církve.

7. Modlitba je zásadní.

Díky Pánu, že jsme nastoupili správný směr, když jsme se začali více modlit spolu jako církev. Kéž se naše modlitební úsilí rozšiřuje a prohlubuje. Bez něj se nic z dříve řečeného nestane. Kéž jsme známí jako církev Knihy a modlitby.

IV. ZÁVĚR: JE ČAS K BUDOVÁNÍ CÍRKVE

- *14 A Hospodin probudil ducha judského místodržitele Zerubábel, syna Šeltielova, a ducha velekněze Jósuy, syna Jósadakova, i ducha celého pozůstatku lidu. I přišli a dali se do díla na domě Hospodina zástupů, svého Boha, 15 dvacátého čtvrtého dne šestého měsíce druhého roku vlády krále Dareia.*

Židé v Jeruzalémě byli usvědčeni ve svém srdci. Činili pokání a obrátili se ve víře k Bohu. Vydali se do služby, ke stavbě chrámu. Uplynulo 20 let od prvního shromáždění tohoto sboru. Kéž nám prorok Ageus pomůže otevřít oči, abychom nehleděli jen zpět na radostné dny, které už minuly, ale obrátili se cele k Pánu a následovali Ježíše. Je čas stavět. Bůh je s námi. Svět a jeho věci shoří, ale Kristova nevěsta poroste do krásy. Protože nádherný

- *Kristus zamiloval církev a sám se za ni obětoval, 26 aby ji posvětil a očistil křtem vody a slovem; 27 tak si on sám připravil církev slavnou, bez poskvrny, vrásky a čehokoli podobného, aby byla svatá a bezúhonná. Ef 5,25-27*

Je čas k budování církve.